

3. PROGRAMA D'ACTUACIÓ MUNICIPAL PER ÀREES

1. Àrea de benestar i cohesió territorial

Introducció

Les polítiques públiques de cohesió social i territorial són un repte cabdal de l'Ajuntament de Barcelona en l'etapa que ara comença. L'impuls d'un model en què tots els ciutadans i ciutadanes puguin tenir ple accés als serveis públics, independentment dels seus nivells de renda i de la seva situació familiar, les polítiques d'infància, les estratègies d'aplicació del principi d'igualtat d'oportunitats, l'accés als serveis i els equipaments bàsics d'atenció a les persones, són aspectes que continuarem desenvolupant de manera prioritària.

Dins d'aquesta perspectiva continuarem amb els serveis en el camp de l'educació, millorant els equipaments, augmentant l'oferta d'escoles bressol, impulsant la ciutat educadora en tota la seva dimensió. Continuarem impulsant les polítiques d'esport com un element clau de desenvolupament humà, convivència i projecció, així com a factor de cohesió social, educació, civisme, salut i lleure. En la mateixa línia d'aprofundiment en matèria de cohesió, continuarem apostant per polítiques innovadores de promoció de l'autonomia personal dels joves, per polítiques de conciliació de la vida laboral, per atenció a les dones i per la reivindicació d'un nou model d'usos del temps. I tot això sota els principis de proximitat i qualitat del servei.

Respecte al desenvolupament cultural de la ciutat, avançarem en els processos que facilitin les millors condicions per a la producció cultural, l'accés a la cultura i la participació dels ciutadans. Així, la democràcia participativa serà un eix estratègic de les polítiques de Barcelona, com també ho serà la continuïtat de les actuacions en matèria de cooperació, amb un significatiu compromís amb les polítiques de solidaritat com a part del model de ciutat cohesionada i inclusiva. Dins del model de cohesió i convivència, les polítiques d'immigració seran un dels principals reptes que tenim en aquesta propera etapa.

Finalment, l'enfortiment de les polítiques al territori, tant als districtes com als barris, és un dels reptes d'aquesta nova etapa, centrada en la necessitat de multiplicar i enfortir els processos comunitaris en el conjunt de barris de la ciutat, com a mecanismes de transformació i d'implicació activa dels veïns i veïnes en la producció d'aquestes transformacions.

1.1. Educació

Missió

Impulsar la ciutat educadora a partir dels principis de proximitat, equitat, qualitat i participació, per tal que totes les persones puguin créixer individualment i col·lectivament, amb més capacitat per participar i competir en una societat global i plural, a fi que el coneixement i l'educació siguin eixos bàsics del desenvolupament i la cohesió social alhora que potenciem l'escola pública a la ciutat i garantim el manteniment a totes les escoles de primària i de secundària del model d'immersió lingüística vigent. Col·laborar amb la resta d'àrees i districtes per visualitzar i potenciar la dimensió educativa de les polítiques municipals i liderar l'educació en xarxa també amb altres administracions i entitats de la ciutat.

1.1.1. Objectiu 1. Garantir, amb la implicació de tots els sectors, el total accés de la ciutadania a l'educació, a partir de la igualtat d'oportunitats i del principi d'equitat.

Mesures

- 1.1.1.1. Vetllarem per l'aplicació de la normativa d'admissió d'alumnes als centres sostinguts amb fons públics, especialment pel que fa a la distribució equilibrada d'alumnat nouvingut entre centres públics i concertats.
- 1.1.1.2. A l'escola primària i secundària garantirem les beques de menjador escolar al 100% de la població que estigui inclosa en les condicions econòmiques establertes per ser-ne receptor.
- 1.1.1.3. Enfortirem els serveis d'acció socioeducativa orientats a la infància i a l'adolescència, especialment pel que fa a la prevenció del fracàs i l'absentisme escolars.
- 1.1.1.4. Millorarem els ajuts per garantir la participació dels fills i filles de famílies amb dificultats econòmiques en les activitats lectives que impliquen una despesa específica, així com en les activitats complementàries i extraescolars.
- 1.1.1.5. Crearem diversos programes de formació i escolta a les famílies, tenint en compte les seves especificitats, amb l'objectiu de donar suport als pares i les mares i educació dels seus fills i filles des d'una perspectiva integral. Facilitarem l'intercanvi d'experiències entre ells i també la comunicació amb associacions i serveis de l'Ajuntament.
- 1.1.1.6. Continuarem fomentant programes d'accés gratuït de les escoles i els grups d'esplai a museus i monuments. Facilitarem altres possibles sortides escolars.
- 1.1.1.7. Potenciarem l'obertura dels centres escolars per a activitats extraescolars, de lleure, esportives i de reforç escolar, regulant els processos de requeriment i ús social dels centres educatius i ampliant l'experiència de programes com "Temps de barri, temps educatiu". S'obrirà un pati d'escola per districte.

- 1.1.1.8. Promourem l'adequació dels centres escolars per augmentar les possibilitats d'ús per part dels nois i noies de la ciutat.
- 1.1.1.9. Col·laborem amb l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania en la promoció de xarxes d'atenció integral a la infància perquè l'alumnat que no pugui ser atès per la seva família pugui trobar acollida i resposta a les seves necessitats dins l'àmbit del seu territori.
- 1.1.1.10. Promoure, en el marc del Consorci d'Educació de Barcelona, la creació d'escoles de formació d'adults als districtes en què no es disposi d'aquests centres.

1.1.2. Objectiu 2. Potenciar els programes d'escoles bressol.

Mesures

- 1.1.2.1. Ampliarem la xarxa d'escoles bressol i d'altres serveis socioeducatius adreçats a la petita infància (0-3 anys) i garantirem la qualitat del servei.
- 1.1.2.2. Treballarem per assegurar que en un període de cinc anys es pugui doblar el nombre de places d'escola bressol.

1.1.3. Objectiu 3. Facilitar la millora constant dels mecanismes de participació de la comunitat educativa i potenciar el govern democràtic i participatiu dels centres.

Mesures

- 1.1.3.1. Potenciarem el Consell Escolar de Barcelona perquè continuï sent l'instrument útil de diàleg i cooperació de la comunitat educativa de la ciutat, com a eina de prevenció i resolució de conflictes, com a espai de direcció i presa de decisions col·lectives i com a mecanisme de participació i projecció entre l'escola i el territori. Reforçarem la seva capacitat d'incidència en les polítiques educatives municipals i de la ciutat.
- 1.1.3.2. Garantirem la participació en l'àmbit de la formació professional facilitant la presència dels sectors implicats com a interlocutors en el Consell de la Formació Professional de Barcelona.
- 1.1.3.3. Continuarem fomentant l'actuació dels consells escolars municipals de districte perquè, partint de la seva tasca actual, vagin esdevenint un veritable Consell Educatiu, a partir de la presència dels consells escolars de centre, les entitats educatives i el teixit associatiu. Afavorirem que aquests consells es vinculin al Projecte educatiu de ciutat com a agents que articulen la participació educativa a escala de districte.
- 1.1.3.4. Consolidarem el suport als consells escolars de centre com a espais de gestió, participació, interrelació, cooperació, prevenció i resolució de conflictes, així com de direcció i presa de decisions col·lectives de la comunitat escolar.

- 1.1.3.5. Continuarem fomentant la participació de les famílies en els processos educatius, per a la qual cosa millorarem el suport a l'organització i gestió de les eleccions dels consells escolars amb campanyes informatives.
- 1.1.3.6. Continuarem consolidant la tasca dels representants municipals en els consells escolars dels centres sostinguts amb fons públics.
- 1.1.3.7. Continuarem fomentant la participació de l'alumnat en l'elecció dels representants en els consells escolars de centre potenciant la formació de delegats i les trobades de representants dels alumnes.
- 1.1.3.8. Donarem suport al desenvolupament i l'actualització del PEC per millorar la seva concreció als barris.
- 1.1.3.9. Mantindrem el lideratge de Barcelona en l'Associació Internacional de Ciutats Educadores i aprofitarem aquest espai per a l'intercanvi d'experiències i la promoció de bones pràctiques a escala internacional. En l'àmbit espanyol, continuarem la vinculació activa a la Xarxa Espanyola de Ciutats Educadores (RECE).

1.1.4. Objectiu 4. Millorar les infraestructures i serveis de la xarxa de centres educatius públics, així com les estratègies de creixement i consolidació del mapa escolar.

Mesures

- 1.1.4.1. Promoure la planificació i l'establiment d'un calendari d'escoles bressol, primària i instituts ja previstos en aquest mandat i construir-los durant aquest període.
- 1.1.4.2. Desplegarem el pla per a la reforma i el manteniment dels edificis escolars per tal de millorar la qualitat dels centres públics i les seves instal·lacions esportives, patis i jardins.
- 1.1.4.3. Reforçarem els mecanismes d'inspecció i d'avaluació qualitativa dels serveis municipals de manteniment i neteja dels centres.
- 1.1.4.4. Continuarem prestant especial atenció al compliment de les normatives d'accessibilitat i sostenibilitat en totes les noves construccions i en les obres de manteniment i millora.
- 1.1.4.5. Vetllarem especialment perquè la construcció de nous centres i les obres de millora facilitin l'ús social de les instal·lacions.
- 1.1.4.6. En el si del Consorci d'Educació, regularem els processos de requeriment i ús dels centres escolars.
- 1.1.4.7. Afavorirem que l'educació es porti a terme en el nou marc de la societat de la informació i la comunicació. Amb aquest objectiu, garantirem les infraestructures de la informació i la comunicació necessàries i promourem les capacitats de les persones per utilitzar-les de forma interactiva.

1.1.5. Objectiu 5. Impulsar actuacions per garantir l'èxit escolar dels estudiants, incidint en la qualitat de l'ensenyament i treballant per aconseguir l'objectiu de reduir un 15% el fracàs escolar i assolir que el 85% dels alumnes cursin ensenyaments postobligatoris.

Mesures

- 1.1.5.1. Treballarem a favor de la millora de l'èxit escolar, la igualtat d'oportunitats i l'atenció educativa a la diversitat, dins i fora del sistema educatiu formal, en coresponsabilitat amb el Departament d'Educació de la Generalitat, en el si del Consorci d'Educació de Barcelona.
- 1.1.5.2. En el si del Consorci, vetllarem per dur a terme programes preventius del fracàs escolar que recullin experiències com el Projecte Èxit, i actuacions com les adscripcions automàtiques entre centres per garantir la continuïtat de l'alumnat i la coherència pedagògica entre les etapes obligatòries, els itineraris escolars estables i l'impuls de la innovació educativa, i afavorirem les experiències singulars a escala de centre o de territori.
- 1.1.5.3. Impulsarem, en col·laboració amb els districtes, els programes de mediació i d'orientació sobre educació i cultura per als adults immigrants amb fills i filles menors d'edat.
- 1.1.5.4. Continuarem promovent l'alfabetització informacional; potenciarem l'ús de les TIC com a eines d'aprenentatge i acostarem els mitjans locals a les escoles i hi impulsarem la producció audiovisual.
- 1.1.5.5. Vetllarem especialment perquè tots els centres escolars estimulin el gust per la lectura en l'alumnat.
- 1.1.5.6. Continuarem potenciant, ampliarem i visualitzarem el Pla Jove, destinat als joves que deixen el sistema educatiu, perquè tinguin l'oportunitat de tornar al sistema formatiu o bé comencin itineraris laborals orientats a la inserció en el mercat de treball.
- 1.1.5.7. Col·laborarem amb el Consorci d'Educació i potenciarem la xarxa d'escoles d'adults com a espais de formació en llengües per a la població nouvinguda i com a espais de formació compensatòria per a les persones que no han assolit l'ESO.
- 1.1.5.8. Considerarem l'educació no formal com a part fonamental de l'educació integral de la persona i treballarem per potenciar-la.

1.1.6. Objectiu 6. Impulsar i fer visibles els projectes de xarxes territorials entre escoles i entitats als barris i als districtes.

Mesures

- 1.1.6.1. Impulsarem plans educatius d'entorn a tots els barris que ho necessitin, com una proposta educativa innovadora que respon a les necessitats de la nostra societat. Coordinarem i dinamitzarem l'acció educativa en els diferents àmbits de la vida dels infants i joves.
- 1.1.6.2. Reforçarem el lideratge del municipi en els plans educatius d'entorn, com a estratègia per aportar i canalitzar l'experiència i els recursos existents en el territori.
- 1.1.6.3. Continuarem convertint els centres educatius en espais de referència als barris de la ciutat i desplegant plans estratègics d'educació als districtes.
- 1.1.6.4. Avançarem en l'organització de zones educatives afavorint la coordinació entre els projectes educatius dels centres i el pla estratègic d'educació del districte. En aquest procés millorarem la coordinació dels centres amb les actuacions dels serveis educatius i dels serveis del territori.
- 1.1.6.5. Generarem més espais de participació on es pugui potenciar la ciutadania activa d'infants i joves.
- 1.1.6.6. En col·laboració amb la Regidoria de Joventut i Dones, desenvoluparem el Servei d'Informació i Dinamització als Centres d'Educació Secundària.
- 1.1.6.7. Continuarem potenciant el compromís dels mitjans de comunicació com a agents educatius. Fomentarem accions que introdueixin de manera continuada el sentiment de responsabilitat social i la millora del tracte informatiu de l'educació.
- 1.1.6.8. Orientarem les famílies i els professionals de l'educació en l'ús de les tecnologies del lleure com a eines educatives.

1.1.7. Objectiu 7. Impulsar i consolidar el Consorci d'Educació com a instrument de cooperació entre la Generalitat i l'Ajuntament, per a la planificació educativa i per a la gestió del sistema educatiu públic no universitari de la ciutat.

Mesures

- 1.1.7.1. Aconseguirem fer efectiu el desplegament i impuls del Consorci d'Educació de Barcelona com a instrument per a la planificació educativa i la gestió de la xarxa pública a la ciutat.
- 1.1.7.2. A través del desplegament del Consorci d'Educació de Barcelona, impulsarem un nou model de centre educatiu, més autònom i responsable, capaç de singularitzar la seva gestió, i potenciarem un servei públic de qualitat que esdevingui un referent educatiu per a la ciutat.

- 1.1.7.3. A través de l'avaluació, tant dels centres com dels programes i serveis educatius, potenciarem una cultura de la responsabilitat.
- 1.1.7.4. Redefinirem les funcions de l'IMEB en el nou escenari institucional.
- 1.1.7.5. Avançarem en l'equiparació dels centres municipals amb els del Departament d'Educació en totes les convocatòries de programes, en l'agilitació del finançament dels projectes aprovats i en la inclusió dels centres municipals en el projecte Heura i en el programa informàtic SAGA.
- 1.1.7.6. Garantir una distribució equitativa de l'alumnat nouvingut entre tots els centres educatius sostinguts amb fons públics, tant públics com privats, per lluitar contra la segregació escolar i avançar cap a un sistema educatiu que assegurï la igualtat d'oportunitats.
- 1.1.7.7. Desenvolupar mesures destinades a la lluita contra la segregació escolar de l'alumnat nouvingut i a promoure distribucions de ràtios d'alumnes nouvinguts per a tots els centres sostinguts amb fons públics d'una mateixa zona d'escolarització sense perjudici del tipus de titularitat del centre.

1.1.8. Objectiu 8. Promoure valors cívics i una formació integral que ajudin a construir una ciutadania basada en la responsabilitat, la solidaritat i el compromís amb l'entorn.

Mesures

- 1.1.8.1. Continuarem donant suport als programes de ciutat i districte amb l'objectiu d'educar per a una ciutadania activa, inclusiva i solidària, i crearem hàbits i comportaments cívics a través de programes com l'Audiència Pública, les Agendes 21 escolars, els programes de promoció de la salut, els itineraris pedagògicodidàctics de coneixement de la ciutat, la pràctica esportiva, l'educació per a la mobilitat, l'educació de la igualtat o l'educació per a la pau i la solidaritat.
- 1.1.8.2. Col·laborarem amb les àrees corresponents per divulgar els canvis en el model de gestió pública que comporten valors educatius.
- 1.1.8.3. Potenciarem les activitats que promoguin la interculturalitat, el coneixement mutu i la convivència respectuosa entre comunitats a l'escola i al seu entorn.
- 1.1.8.4. Treballarem per la recuperació del carrer i de l'espai públic com a espai educatiu, de relació i de convivència.
- 1.1.8.5. Donarem un nou impuls al Pla de les biblioteques escolars.
- 1.1.8.6. Potenciarem programes per promoure l'accés a la cultura que acostin un nombre creixent d'infants i joves a l'aprenentatge de la pràctica musical, les arts plàstiques i escèniques, així com a la lectura.

1.1.9. Objectiu 9. Desenvolupar una formació professional adequada i compatible amb les necessitats derivades del teixit econòmic i de la cohesió social a Barcelona i l'Àrea Metropolitana.

Mesures

- 1.1.9.1. Fomentarem la cultura del treball per a la millora del capital humà en el context d'una ocupació de qualitat per tal de reforçar el desenvolupament econòmic de la ciutat.
- 1.1.9.2. Impulsarem iniciatives que permetin millorar el procés de transició a la vida activa del jovent, especialment per a l'alumnat amb més dificultat d'inserció laboral i social.
- 1.1.9.3. Promourem la difusió a les empreses i a les persones de les possibilitats que ofereix el nou entorn de l'FP per optimitzar el concepte de formació al llarg de la vida,
- 1.1.9.4. Promourem la difusió a les empreses i a les persones del Sistema Integrat de Qualificacions i Formació Professional i les vies d'acreditació de competències.
- 1.1.9.5. A través de la formació professional, contribuïrem a la consolidació del concepte de Barcelona territori obert a Europa, mitjançant la gestió d'accions de mobilitat per al jovent, professorat i personal de les empreses a través de l'Associació XARXA FP.
- 1.1.9.6. Desplegarem la Fundació Barcelona Formació Professional com a veritable mecanisme de gestió d'accions afavoridores del creixement de la formació professional a la nostra ciutat.